



ที่ ดศ ๐๔๐๗/๑๓๕๑

คณะกรรมการนโยบายอาวกาศแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง มติคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ด้วยคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ขอเสนอมติคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอตั้งกลา่วนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และมาตรา ๖ (๑) และเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการอวกาศ พ.ศ. ๒๕๕๒ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้าน (๑) ด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง และ (๒) การสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติได้มีหนังสือถึง
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอมติคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ ในการประชุม
เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

๒. สาระสำคัญของเรื่อง

การประชุมคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้รับทราบและได้พิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ วาระเรื่องเพื่อทราบ ที่ประชุมรับทราบในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติเสนอ ดังนี้

๒.๑.๑ (ร่าง) แผนแม่บทอวกาศแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๘๐ (National Space Master Plan 2020-2037)

คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์อวกาศแห่งชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ หรือ (ร่าง) แผนแม่บทอวกาศแห่งชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และต่อมากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เสนอ (ร่าง) แผนแม่บทอวกาศแห่งชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในลำดับถัดไป

/สำนักงาน ...

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แจ้งว่าได้เสนอร่างแผนแม่บทอวกาศฯ ต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณาแล้วเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยมีมติว่า (ร่าง) แผนแม่บทอวกาศแห่งชาติฯ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่จะพัฒนากิจการอวกาศของประเทศเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ด้านความมั่นคงทั้งในด้านการป้องกันประเทศ แก้ไขปัญหาการก่อการร้าย และการก่ออาชญากรรม รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้าถึงและสนับสนุนให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจ ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมและบริการด้านการบินและอวกาศเพื่อเป็นศูนย์กลางในระดับอาเซียนและภูมิภาค นอกจากนี้คณะกรรมการฯ ได้มีข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนแม่บทดังกล่าว

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้มีหนังสือถึงสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เพื่อนำส่งมติและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุง (ร่าง) แผนแม่บทอวกาศแห่งชาติฯ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) อยู่ระหว่างการปรับปรุง (ร่าง) แผนแม่บทอวกาศแห่งชาติฯ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป

ที่ประชุมได้มีมติรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินการต่อ (ร่าง) แผนแม่บทอวกาศแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๘๐ (National Space Master Plan 2020-2037)

๓.๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ.

คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. และต่อมากระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้กระทรวงฯ พิจารณาดำเนินการร่างพระราชบัญญัติฯ ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ และ ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อมากระทรวงฯ ได้เสนอผลการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว

เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำส่งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมายังกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยมีหน่วยงานที่ยังมีความเห็นและข้อสังเกตบางประการในร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) ณ ขณะนั้นสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรับร่างพระราชบัญญัติฯ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้จัดการประชุมเพื่อหาข้อยุติตามที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. ที่ได้ปรับปรุงตามความเห็นและประเด็นอภิปรายของที่ประชุม และมอบหมายฝ่ายเลขานุการโดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ดำเนินการในขั้นตอนของการขอจัดตั้งสำนักงานกำกับกิจการอวกาศแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ แล้วเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณาต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. มีขอบเขตการดำเนินงาน ๒ ส่วนสำคัญ คือ ๑) คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ซึ่งมีบทบาทด้านการจัดทำนโยบายด้านกิจการอวกาศของประเทศ และ ๒) สำนักงานกำกับกิจการอวกาศแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ รวมทั้งการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนงานด้านกิจการอวกาศในเชิงนโยบาย โดยภารกิจของสำนักงานกิจการอวกาศแห่งชาติในส่วนนี้อาจมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจบางส่วนของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ซึ่งอาจต้องยุบรวมภารกิจให้มาอยู่ในร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว นอกจากนี้ สำนักงานกำกับกิจการอวกาศแห่งชาติยังมีบทบาทด้านการจดทะเบียนวัตถุอวกาศ ความรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศและสิทธิโล่เบีย ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการอุบัติเหตุหรืออุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมอวกาศ การช่วยเหลือมนุษย์อวกาศ การส่งคืนวัตถุอวกาศ ศึกษาค้นคว้าวิจัยพัฒนาและดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายหรือการกำกับกิจการอวกาศ เป็นต้น ซึ่งภารกิจดังกล่าวปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบอย่างเป็นทางการ

ที่ประชุมได้มีมติรับทราบการดำเนินการต่อร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. และให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ และเสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมายอวกาศ ก่อนเสนอคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติต่อไป

๒.๑.๓ การดำเนินการเรื่อง สำนักงานประสานงานภูมิภาคของ The United Nations Office for Outer Space Affairs (UNOOSA) ในประเทศไทย (Regional Liaison Office)

คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เห็นชอบให้มีการตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสำนักงานประสานงานภูมิภาคของ UNOOSA ในประเทศไทย

การดำเนินการเพื่อการจัดตั้ง Regional Liaison Office (RLO) มีข้อคิดเห็นจากหน่วยงาน ซึ่งต้องมีการดำเนินการต่อไป ๒ ประเด็น ดังนี้

๑) กระทรวงการต่างประเทศมีความกังวลในเรื่องความยั่งยืนของ RLO ภายหลังจาก ๓ ปีแรก (ประเทศไทยสนับสนุนงบประมาณเต็มจำนวนใน ๓ ปีแรก) ด้วยเกรงว่าหากไม่มีประเทศอื่นมาช่วยสนับสนุนและไม่สามารถดำเนินการจัดตั้ง RLO ต่อได้ ประเทศไทยจะเสียชื่อเสียงได้

การดำเนินงานในปี ๒๕๖๒ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) นำข้อคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศไปหารือกับ UNOOSA จำนวน ๓ ครั้ง ซึ่ง UNOOSA ยืนยันว่า UNOOSA ไม่สามารถรับประกันความยั่งยืนของ RLO ได้ และยังไม่สามารถไปหารือกับประเทศอื่น ๆ จนกว่าประเทศไทยจะตอบตกลงที่จะสนับสนุนการจัดตั้ง RLO รวมถึงปฏิเสธที่จะจัดทำแผนความยั่งยืนหลัง ๓ ปี

๒) การให้มีหน่วยงานเพื่อรับเงินงบประมาณสำหรับการดำเนินงานของ RLO (หากมีการจัดตั้ง) ตามกระบวนการของการรับงบประมาณ

การประชุมคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสำนักงานประสานงานภูมิภาคของ UNOOSA ในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ สำนักงบประมาณระบุว่า RLO ไม่สามารถรับงบประมาณได้โดยตรง จะต้องมีการตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับงบประมาณเพื่อดำเนินการแทน RLO (หากมีการจัดตั้ง)

เนื่องจากปัจจุบันยังไม่สามารถจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดังกล่าวได้ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) จึงขอรับเป็นหน่วยงานในการรับงบประมาณเพื่อการดำเนินการของ RLO ไปพลางก่อน

ที่ประชุมได้มีมติรับทราบ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตของ คณะกรรมการฯ ไปดำเนินการ ก่อนเสนอคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติต่อไป

๒.๑.๔ (ร่าง) หลักเกณฑ์และวิธีการในการเปิดตลาดในระดับรัฐ (State Level) ของนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศ (Landing Rights)

เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการ (ร่าง) นโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ และให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรับความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อสังเกตของ กระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงศึกษาธิการไปพิจารณาดำเนินการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยร่วมกับสถาบันนโยบายกิจการ สาธารณะกับธุรกิจและการกำกับดูแล (APaR) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ดำเนินการศึกษาและจัดทำ (ร่าง) หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาอนุญาตเปิดตลาดในระดับรัฐ (State Level) ของการขออนุญาต ให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้นำเสนอ (ร่าง) หลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ และได้รับ ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา มาปรับปรุง (ร่าง) ประกาศ คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเปิดตลาดให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการใน ประเทศเชิงพาณิชย์ พ.ศ. เพื่อให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีหนังสือถึง สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ในฐานะหน่วยงานที่จัดทำ (ร่าง) ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติ ให้บริการในประเทศ (Firm Level) เพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการ นโยบายอวกาศแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเปิดตลาดให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ พ.ศ. และสำนักงาน กสทช. แจ้งข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) ประกาศฯ ว่าอาจมีผลกระทบต่อพันธกรณีของไทย ทั้งในด้านการค้าบริการ และการลงทุน และเสนอให้มีการจัดประชุมหารือร่วมกับกรมเจรจาการค้าระหว่าง ประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาและ เสนอแนวทางการปรับปรุง (ร่าง) ประกาศฯ เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้เชิญ ผู้แทนกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงาน กสทช. เข้าร่วมการประชุมเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) ประกาศฯ เพื่อให้มี ความครบถ้วน สมบูรณ์ ก่อนเสนอคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามลำดับต่อไป ซึ่งจากการประชุมหารือดังกล่าว ผู้แทนหน่วยงาน ต่าง ๆ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตประเด็นแนวทางการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการเปิดตลาดให้ดาวเทียม ต่างชาติให้บริการในประเทศเชิงพาณิชย์ที่จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะได้นำไปปรับปรุงร่างประกาศฯ ต่อไป

ที่ประชุมได้มีมติรับทราบการดำเนินการต่อ (ร่าง) หลักเกณฑ์และวิธีการในการเปิดตลาดในระดับรัฐ (State Level) ของนโยบายการพิจารณาอนุญาตให้ดาวเทียมต่างชาติให้บริการในประเทศ (Landing Rights)

๒.๑.๕ (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ ก่อนนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้มีผลใช้บังคับต่อไป โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) ขอบเขตบังคับใช้

๑.๑) ผู้ประกอบการไทยที่ประสงค์จะใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการประกอบการแก่บุคคลทั่วไป

๑.๒) ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่ประสงค์จะให้บริการดาวเทียมสื่อสารในประเทศไทย

โดยผู้ที่ประสงค์จะให้บริการโดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติต้องได้รับใบอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติและใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม กิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์แล้วแต่กรณี

๒) คุณสมบัติผู้ขอรับอนุญาต

๒.๑) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยโดยมีสถานประกอบการในประเทศไทย

๒.๒) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามนโยบายที่รัฐกำหนด

๓) รูปแบบการอนุญาต

๓.๑) อนุญาตหนึ่งสิทธิต่อการเป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติแต่ละดวง (GSO) หรือแต่ละระบบ (non-GSO)

๓.๒) ผู้รับอนุญาตสามารถขอรับอนุญาตเพื่อเป็นตัวแทนผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติได้หลายดวง

๓.๓) ผู้ประกอบการดาวเทียมต่างชาติสามารถมีตัวแทนในประเทศไทยได้หลายราย

๔) การอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติให้มีระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๕) เงื่อนไขด้านความมั่นคง

๕.๑) ผู้รับอนุญาตจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายไทยและการกำกับดูแลของประเทศไทยทุกประการและต้องปฏิบัติตามกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy protection) รวมถึงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security) หรือ

กฎระเบียบอื่นใด โดยไม่ขัดกับกฎหมายที่มีอยู่เดิมรวมถึงกฎหมายที่จะประกาศเพิ่มเติมหรือแก้ไขเพื่อบังคับใช้ต่อไปในอนาคต

๕.๒) ผู้รับอนุญาตจะต้องมีสถานีเชื่อมโยงโครงข่าย (Gateway หรือ Uplink station) ในประเทศไทยตามที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กำหนด

๕.๓) การสื่อสารข้อมูลเนื้อหาไปยังสาธารณะ ให้ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะตัวกลาง (Intermediary Liability) ที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับดูแลเนื้อหา

๕.๔) ผู้รับอนุญาตต้องระงับการนำส่งการเชื่อมโยงสัญญาณหรือการเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ในราชอาณาจักรไทยทันทีเมื่อได้รับแจ้งว่าเนื้อหาขัดกฎหมาย (Notice and Take down)

๖) กำหนดชื่อยกเว้นกรณีไม่อยู่ภายใต้บังคับของประกาศ

๖.๑) การเชื่อมโยงสัญญาณหรือการติดต่อสื่อสารในกิจการวิทยุคมนาคมซึ่งเป็นการเฉพาะกิจ เช่น สถานทูต การกีดกันและกู้ภัย วิทยุสมัครเล่น เป็นต้น

๖.๒) การใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเป็นการชั่วคราว เช่น การกิจของพระราชวงศ์ การกิจเกี่ยวกับภัยพิบัติแห่งชาติ การกิจเกี่ยวกับความมั่นคงทางทหาร การกิจถ่ายทอดกิจกรรมสำคัญของชาติหรือระหว่างประเทศ การกิจซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนกับรัฐบาล เป็นต้น

๓) กำหนดเฉพาะกาล กรณีสิทธิการใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติเดิมของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

ที่ประชุมได้มีมติรับทราบ (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติในการให้บริการในประเทศ

๒.๑.๖ แนวทางการบริหารจัดการทรัพย์สินหลังสิ้นสุดสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ

เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการดาวเทียมภายหลังสิ้นสุดสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศว่า ให้กระทรวงฯ ดำเนินการบริหารจัดการดาวเทียมหลังสิ้นสุดสัญญาฯ ด้วยความรอบคอบ เหมาะสม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ ตามแนวนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๖๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ลงนามจ้างศูนย์บริการวิชาการ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อดำเนินโครงการบริหารจัดการทรัพย์สินหลังสิ้นสุดสัญญาดำเนินการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ โดยมีระยะเวลาดำเนินโครงการ ๒๗๐ วัน (สิ้นสุด ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓) ปัจจุบันที่ปรึกษาโครงการฯ ได้ส่งผลงานงวดที่ ๒ ซึ่งกำหนดให้ศึกษารวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สถานะโดยรวม แนวโน้มและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการดาวเทียมสื่อสารทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการกิจการดาวเทียมสื่อสารในกรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการเอง และกรณีให้เอกชนร่วมลงทุน ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒

ที่ปรึกษาโครงการฯ ได้เสนอทางเลือกในการบริหารจัดการดาวเทียมทั้ง ๓ ดวง ที่มีอายุเหลืออยู่หลังสิ้นสุดสัญญาฯ (ดาวเทียมไทยคม ๔ ไทยคม ๕ และไทยคม ๖) เป็น ๔ กรณี ได้แก่

- ๑) กรณีที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินงานเอง
- ๒) กรณีที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินงาน

๓) กรณีที่ให้เอกชนรายเดิมดำเนินงาน

๔) กรณีเปิดประมูลเพื่อคัดเลือกเอกชนรายใดรายหนึ่งดำเนินการ

ที่ปรึกษาโครงการฯ มีข้อคิดเห็นให้กระทรวงฯ พิจารณาแนวทางดำเนินการ ในอนาคตของดาวเทียมไทยคม ๔ ไทยคม ๕ และไทยคม ๖ ไปในคราวเดียวกัน เนื่องจากในทางปฏิบัติและ การใช้งานสถานีดาวเทียมไม่สามารถแยกการประกอบกิจการของดาวเทียมแต่ละดวงได้ และในการ ดำเนินการคัดเลือกผู้ประกอบการตามพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ จำเป็นต้องใช้ระยะเวลา เนื่องจากมีขั้นตอนการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด และมีความเสี่ยงที่อาจ ไม่สามารถดำเนินการคัดเลือกเอกชนเพื่อเข้ามาบริหารจัดการทรัพย์สินภายหลังสิ้นสุดสัญญาฯ ได้แล้วเสร็จ ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ ดังนั้น เพื่อให้ภาครัฐมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารให้เกิด ความต่อเนื่องในการให้บริการสาธารณะ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน การบริหาร จัดการทรัพย์สินภายหลังสิ้นสุดสัญญาฯ จึงสามารถดำเนินการในรูปแบบการให้บริการจากภาครัฐสู่ภาครัฐ (Government to Government: G2G) ได้ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการ ร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกระทรวงฯ อาจพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานในสังกัด ของกระทรวงฯ เข้ามาบริหารจัดการทรัพย์สิน ซึ่งสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ตามกรอบเวลาที่สัญญาฯ จะสิ้นสุด

บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือถึงกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมแจ้งว่า บริษัทฯ ขอแสดงเจตจำนงดูแลและบริหารจัดการธุรกิจดาวเทียมและสินทรัพย์ ภายหลังสิ้นสุดสัญญาฯ ซึ่งเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ

ปัจจุบันกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมอยู่ระหว่างการพิจารณา ทางเลือกการบริหารจัดการทรัพย์สินหลังสิ้นสุดสัญญาฯ ตามมาตรา ๔๙ ของพระราชบัญญัติการร่วมลงทุน ระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเสนอโดยศูนย์บริการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และข้อเสนอของ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เพื่อให้ได้ข้อสรุปและเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกรอบเวลาต่อไป

ที่ประชุมได้มีมติรับทราบแนวทางการบริหารจัดการทรัพย์สินหลังสิ้นสุด สัญญาดำเนินกิจการดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำประโยชน์ที่รัฐจะได้รับ โดยเปรียบเทียบประโยชน์ (รายได้) ของแต่ละทางเลือกในการบริหารจัดการดาวเทียม และเสนอคณะกรรมการ นโยบายอวกาศแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีตามลำดับต่อไป

๒.๑.๗ กรณีขัดข้องทางเทคนิคของดาวเทียมไทยคม ๕

๑) ดาวเทียมไทยคม ๕ ถูกส่งขึ้นสู่วงโคจรเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ที่ตำแหน่ง ๗๘.๕ องศาตะวันออก เพื่อให้บริการตามข้อกำหนดของสัญญาฯ เพื่อทดแทนดาวเทียมไทยคม ๓ โดยใช้เอกสารข่าวยานดาวเทียม THAICOM-A2B ดาวเทียมไทยคม ๕ ประกอบด้วยช่องรับ-ส่งสัญญาณในย่านความถี่ C-Band จำนวน ๒๕ ทรานส์ปอนเดอร์ และ Ku-Band จำนวน ๑๔ ทรานส์ปอนเดอร์ รองรับบริการด้านบรอดแคสต์และมีเดีย บริการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมแบบ Direct-to-Home (DTH) และบริการสำหรับเคเบิลทีวีในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒) เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เสนอเรื่องการเชื่อมต่อระบบขับเคลื่อนเพิ่มเติมให้กับดาวเทียมไทยคม ๕ ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงฯ ในฐานะคู่สัญญาฯ รับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๓) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือถึงกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อแจ้งว่าเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ เวลา ๒๓.๐๒ น. ได้เกิดเหตุขัดข้องทางเทคนิคของระบบแจ้งสถานะของดาวเทียมไทยคม ๕

๔) เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๓ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เสนอเรื่อง การบริหารจัดการของกระทรวงฯ กรณีการขัดข้องทางเทคนิคของดาวเทียมไทยคม ๕ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและคณะรัฐมนตรีได้รับทราบเรื่องดังกล่าวแล้ว

๕) เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เข้าร่วมการประชุมหารือกับรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในประเด็นข้อสัญญาฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กรณีการขัดข้องของดาวเทียมไทยคม ๕ โดยมีผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงาน กสทช. กระทรวงยุติธรรม กรมบัญชีกลาง กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงกลาโหมเข้าร่วมประชุมด้วย ซึ่งที่ประชุมมีข้อสรุป ดังนี้

๕.๑) คู่สัญญามีหน้าที่จะต้องจัดสร้างดาวเทียมทดแทนดาวเทียมไทยคม ๕ ตามข้อกำหนดของสัญญาฯ ในกรณีที่ไม่สามารถซ่อมแซมดาวเทียมได้

๕.๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมควรเร่งตรวจสอบเงื่อนไขการรับเงินค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยของดาวเทียมไทยคม ๕

๕.๓) เห็นควรให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีหนังสือถึง บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) เพื่อจัดส่งแผนการดำเนินการตามข้อกำหนดของสัญญาฯ ให้กระทรวงฯ พิจารณาโดยด่วน

๕.๔) เห็นควรให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีหนังสือหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอีกชั้นหนึ่งเมื่อได้ข้อสรุปการดำเนินการตามข้อกำหนดของสัญญาฯ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๖) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม อยู่ระหว่างดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงาน ๒ คณะ คือ

๖.๑) คณะทำงานพิจารณาข้อกฎหมายในการปฏิบัติตามสัญญาสัมปทานกรณีดาวเทียมไทยคม ๕

๖.๒) คณะทำงานตรวจสอบทางเทคนิคกรณีการขัดข้องของดาวเทียมไทยคม ๕ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ลงนามในคำสั่งเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓

ที่ประชุมได้มีมติรับทราบกรณีขัดข้องทางเทคนิคของดาวเทียมไทยคม ๕

๒.๒ วาระเรื่องเพื่อพิจารณา

การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการดำเนินการเฝ้าระวังและบริหารจัดการการจราจรทางอวกาศ (Space Situational Awareness and Space Traffic Management)

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการดำเนินการเฝ้าระวัง และบริหารจัดการการจราจรทางอวกาศ (Space Situational Awareness and Space Traffic Management) ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการศูนย์กิจการอวกาศ กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการทางอวกาศกองทัพอากาศ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) จัดทำนโยบายและแผนการดำเนินการเฝ้าระวัง และบริหารจัดการการจราจรทางอวกาศของประเทศ ครอบคลุมทุกมิติ รวมทั้ง กฎ ระเบียบ บปรมาณ บุคลากรและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) จัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดหน่วยงานเพื่อดำเนินการติดตาม เฝ้าระวังและบริหารจัดการการจราจรทางอวกาศได้อย่างต่อเนื่องและติดตามผลการดำเนินงานเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ

๓) แต่งตั้งคณะทำงานหรือชุดปฏิบัติการ เพื่อสนับสนุนภารกิจตามอำนาจหน้าที่

๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติมอบหมาย

ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการดำเนินการเฝ้าระวังและบริหารจัดการการจราจรทางอวกาศ (Space Situational Awareness and Space Traffic Management) โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

๓. ข้อเสนอส่วนราชการ

คณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอสาระสำคัญของมติคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งผ่านการรับรองจากคณะกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก



(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองกิจการอวกาศแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๗๐ โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๗

E-mail: arkhom.u@onde.go.th